

tet नाथवत् abhängig.

नाथविद् (नाथ + विद्) adj. Schutz besitzend, — gewährend, — verschaffend AV. 11,1,15.

नाथविन्दु adj. so v. a. नाथविद्: नाथविन्दु साम विन्दते नाथम् PAÑĀV. Br. 14,11,23.

नाथहरि (नाथ + हरि) adj. den Herrn forttragend, von Vieh P. 3, 2, 25. Vop. 26, 48. sonst नाथहार P., Sch. Nach ÇKDr. jenes = पशु, nach Wils. Zugvieh, das mit einem Nasenseil gelenkt wird.

नाथाय (von नाथ), नाथायति als Schutzherr erscheinen, eine Bitte er-
hören: नाथमानस्य नाथ नाथाय नाथितम् Buāg. P. 2,9,25.

नाथिन् (wie eben) adj. einen Schutzherrn habend HARIV. 9214. सेना
तया नाथिन नाथिनो R. GORR. 1,78,3. 2,37,23.

नादं (von नद्) m. 1) lauter Ton, Geschall, Dröhnen, Rauschen, Brül-
len, Schreien u. s. w.: नदस्य नदे परि पातु मे मनः RV. 10,11,2. अरुं
कृत्रिमं नदम् AV. 19,34,3. तूर्प Varāh. Brh. S. 45,62. डुडुभि H. 62.
भीमनादः (वारिदस्य) Śāṭ. 3. मेघ N. 21,7. मेघानां वारणानां च मयूरा-
णां च लक्षणम् । नादाः प्रलवणानां च R. 4,29,12. 13. चकार नदं घननाद-
संनिभम् 5,42,3. तोयदानादाः (मरुतः) HARIV. 13162. अद्यात्तरीति नदी
भूद्वेष्टा तत्र प्रशंसताम् MBh. 4,1885. महानादं नदति भयपीडिताः 5,
3548. नादममुञ्चत् 14,2693. N. 13,12. उत्सृज्य तं नदम् MBh. 14,2694.
SUND. 1,33. DRAUP. 8,22. Śāṭ. 3,75. R. 1,1,66. 16,25. शकुनिर्वल्गुनादः 30,
16. 2,40,29. Suçr. 1,107,10. RAGH. 12,79. Varāh. Brh. S. 24,25. 43,64.
64,10. 94,17. Vid. 79. Trik. 2,5,2. Am Ende eines adj. comp. f. आः
गद्या — दारुणनादया MBh. 9,586. प्रकर्षमुक्तनादा (पुरी) Vid. 336. Ka-
rthās. 19,65. 21,29. Laut, Ton überh.: नादः परा अभिनिधानाद्भवं तत्
RV. P. 1,11,13,2. AV. P. 1,13,43. ÇIKSHĀ 37. ĠAIM. 1,17. Buāg.
P. 7,12,27. शृण्वन्नामकश्रानादम् R. Einl. नाद = शब्द u. s. w. AK. 1,1,
6,1. H. 1400. Vgl. अ०, कर्ण०, सिंह० u. s. w. — 2) der durch den Halb-
kreis dargestellte nasale Laut (der im Joga eine Rolle spielt): (न्यसेत्)
आकारं विन्दे नदे तं तं तु प्राणे मर्त्यमुम् Buāg. P. 7,15,53. Ind. St. 1,
386. 2,4. Verz. d. Oxf. H. 104, b, 9. fgg. Vgl. नादविन्दूपनिषद्. — 3)
= स्तोत्र Naigh. 3,16.

नादता (von नाद) f. die Eigenschaft des Tönens RV. P. 1,13,1.

नादपुराण (नाद + पु०) n. Titel eines über musikalische Töne han-
delnden Purāṇa, citirt im ÇKDr. bei नट.

नादर (1. न + आदर) m. Nichtachtung Vop. 5,29. 14,1.

नादवत् (von नाद) adj. mit Ton gesprochen, von den tönenden Lau-
ten Kāç. zu P. 1,1,50. Sch. zu P. 8,4,62.

नादविन्दूपनिषद् (नाद - विन्दु + उप०) f. Titel einer Upanishad
Colebr. Misc. Ess. 1,95. Ind. St. 1,302. — Vgl. नाद 2.

नादि (von नद्) adj. rauschend Pār. GRHJ. 3,13.

नादिक N. pr. eines Landes SCHIEFNER, Lebensb. 233 (13). 285 (35).

नादिग m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 969.

नादिन् (von नद् oder नाद) 1) adj. laut schallend, — tönend HARIV. 8069.
tönend ÇIKSHĀ 39. Häufig am Ende eines comp. schallend, laut tönend,
brillend, schreitend: स्निग्धगम्भीरनादित्या गिरा MBh. 2,987. प्रमथ्यमा-
नार्णवधीरनादिनी (स्या) RAGH. 3,59. जीमूतर्व० (रथ) MBh. 1,7934. अम्बु-
द्वन्द० (रथ) 8,4949. मेघ०, पर्जन्यसम० (रथ) R. GORR. 2,13,23. 25. सज्जता-

म्बुद० (प्र०) MBh. 7,7167. वेष्मसु मृदङ्गनादिषु ertönend von RAGH. 19,5. क-
ङ्कसारसनादिनी (नदी) HARIV. 13816. ज्योतस्त्वन० (नरसिंह) MBh. 10,
557. Vgl. खर०, गर्दभ०. — 2) m. N. pr. a) eines Dānava HARIV. 12941.

— b) eines in eine Gazelle verwandelten Brahmanen HARIV. 1210.

नादिर्यै (von नदी) 1) adj. vom Flusse kommend u. s. w., fluviatilis P. 4,
2,97. Vop. 7,15. VS. 16,31. 37. Wasser Suçr. 1,170,11. 173,8. Thiere,
Fische 202,21. 206,5. 238,9. R. 4,39,12. — 2) m. a) Saccharum spon-
taneum L. (काश). — b) Calamus Rotang L. (वानीर) RĀGĀN. im ÇKDr.
— 3) f. ई N. verschiedener Pflanzen: eine Rohrrart, = अम्बुवेतस AK.
2,4,2,11. MED. j. 85. = जलवानीर H. an. 3,490. Orangenbaum AK. 2,4,
2,18. H. an. MED. = भूमिजम्बूका (hier nicht Orangenbaum), भूजम्बू,
भूमिजम्बू AK. 2,4,2,6. H. an. MED. Sesbania aegyptiaca Pers. (जया)
AK. 2,4,2,46. MED. chinesische Rose (जया, जवा) H. an. MED. = व्य-
ङ्गुष्ठ (!) diess. = अग्निमन्त्र und काकजम्बू RĀGĀN. im ÇKDr. — Suçr. 2,
36,17. — 4) n. a) in Verbindung mit पुष्प wohl die Blüthe der chine-
sischen Rose: सौगन्ध्यकीनं नादिर्यै पुष्पं कात्तमपि क्वचित् DRSHTĀNTAÇ. 16
in HAEB. Anth. S. 218. — b) eine Salzart (सैन्धव) RATNAM. 85. Suçr. 2,
326,9. — c) Antimonium (सैवीराञ्जन) RĀGĀN. im ÇKDr.

नाद्यै (wie eben) adj. = नादिर्यै P. 4,4,111. याद्य कूप्या याद्य नाद्याः
समुद्रियाः TAITT. Br. 3,1,2,4 in Z. f. d. K. d. M. 7,271. Hierher nach
Śāṭ. auch: चैनो दधीत नाद्या गिरौ मे (vgl. P., Sch.) RV. 2,35,1.

नाध् s. u. नाय्.

नाध s. व्योनाध.

नाधस् n. wohl = नाथ Zuflucht, Hilfe: ययोरुभे रोदसी नाधसी वृत्तौ
RV. 10,65,5.

नान m. N. pr. eines Mannes KSHITĀV. 5,8.

नानद (vom intens. von नद्) n. N. eines Sāman AIT. Br. 4,2. नानदं
षोऽष्टि साम कर्तव्यम् PAÑĀV. Br. 12,11,18. 13,11. LĀṬJ. 4,5,7. 6,10,10.
Ind. St. 3,221. — Vgl. नानन्द.

नानन्द (vom intens. von नद्) n. इन्द्रस्य नानन्दम् N. eines Sāman
Ind. St. 3,221. — Vgl. नानन्द.

नाना P. 5,2,27. gaṇa स्वरदि zu P. 1,1,37. 1) adv. auf verschiedene
Weise, mannichfach; an verschiedenen Orten, besonders; = अनेक und
उभय AK. 3,4,32 (COLEBR. 28), 9. H. an. 7,32. MED. avj. 45. नाना हि
त्वा क्वमाना जनी इमे RV. 1,102,5. 146,4. 2,12,8. 38,5. नाना चक्राते
सदन् यथा वेः 3,54,6. VS. 19,7. नाना सतः RV. 10,67,10. नाना क्लृप् वि-
भृति संभरते 79,1. तस्मादिदं मनश्च वाक् समानमेव सन्नानेव ÇAT. Br. 1,4,
2,8. 3,4,2,5. नानो वा एतद्यद्वै च मानुषं च 7,3,1,10. 14,7,2,21. TS. 4,
3,22,3. य इह नानेव पश्यति KATHOP. 4,10. नेह नानास्ति किं चन 11.
नाना तु विद्या चाविद्या च sind verschieden, nicht ein und dasselbe
KHAND. Up. 1,1,10. BHĀG. P. 1,2,32. 3,32,33. PRAB. 97,19. कुशौ नानात-
योर्गृहीत्वा besonders ĀÇV. GRHJ. 1,3,10. 2,6. नाना चित्राः (SCHL. verbind-
det die Worte zu einem comp.) कथाः verschiedene wunderbare Erzäh-
lungen R. 1,3,10. नानाकृत्य = नानाकारम् P. 3,4,62. verschieden von
(instr.): (विद्यम्) न नाना श्रेयसा Vop. 5,10. Häufig am Anf. eines comp.
die Stelle eines adj. vertretend in der Bed. verschieden, mannichfach:
देवत AIT. Br. 6,10. देवत्य ÇĀÑKH. Çr. 16,7,8. कामौः ÇAT. Br. 7,1,
2,26. 8,1,4,6. चेतस् 7,2,3. मनस TS. 5,3,1,3. व्रत ebend. ज्ञानाः